

Projekt

z dnia 9 kwietnia 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W WILAMOWICACH**

z dnia 2025 r.

w sprawie zniesienia formy ochrony z drzew wchodzących w skład pomnika przyrody w granicach administracyjnych Gminy Wilamowice

Na podstawie art. 6 ust.1, art. 7 ust. 1 pkt 1) i 14), art. 18 ust. 2 pkt 15) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) oraz art. 44 ust. 3, 3a, 3b, 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478ze zm.), po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach

Rada Miejska w Wilamowicach uchwala, co następuje

§ 1. 1. Znosi się formę ochrony przyrody w części dotyczącej 2 szt. drzew z gatunku jesion wyniosły o obw. 194 cm oraz 220 cm, wchodzących w skład pomnika przyrody skupisko 35 szt. drzew rosnących wokół kościoła Parafii Rzymsko-Katolickiej p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Starej Wsi, poddanej pod ochronę Uchwałą nr XXI/208/12 Rady Miejskiej w Wilamowicach z dnia 25 lipca 2012 roku w sprawie ustanowienia pomników przyrody.

2. Zniesienie statusu drzew wchodzących w skład pomnika przyrody skupisko 35 szt. drzew rosnących wokół kościoła Parafii Rzymsko-Katolickiej p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Starej Wsi, o którym mowa w ust. 1, następuje z uwagi na utratę wartości przyrodniczych i krajobrazowych, ze względu na które ustanowiono formę ochrony przyrody.

3. Mapa pogładowa z lokalizacją 2 szt. drzew z gatunku jesion wyniosły, o których mowa w ust. 1, stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Wilamowic.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego oraz na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy w Wilamowicach i w Biuletynie Informacji Publicznej.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Wilamowicach
z dnia 2025 r.

Mapa poglądowa z lokalizacją 2 szt. drzew z gatunku jesion wyniosły

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 ze zm.), Rada Miejska w Wilamowicach posiada kompetencje do zniesienia pomników przyrody. Stosownie do art. 44 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) – „Zniesienie formy ochrony przyrody, o której mowa w ust. 1, następuje w razie utraty wartości przyrodniczych i krajobrazowych, ze względu na które ustanowiono formę ochrony przyrody, lub w razie konieczności realizacji inwestycji celu publicznego w przypadku braku rozwiązań alternatywnych lub zapewnienie bezpieczeństwa powszechnego.”

Skupisko 35 szt. drzew rosnących w otoczeniu zabytkowego drewnianego kościoła pw. Podwyższenia Krzyża Świętego, wzniesionego w XVI w. porasta wzgórze kościelne od wielu setek lat.

Skład gatunkowy drzewostanu jest w 100% liściasty, mało zróżnicowany i oparty na gatunkach rodzimych, stanowią go jesiony wyniosłe, lipy drobnolistne, klony jawory, buki pospolite.

Drzewostan w otoczeniu kościoła w Starej Wsi został uznany za pomnik przyrody z uwagi na to, iż jest drzewostanem historycznym, ściśle związanym z zabytkowym kościołem, posiada wysokie walory przyrodnicze i krajobrazowe.

W oparciu o opracowany dokument pn.: "Opinia dendrologiczna pomników przyrody rosnących na terenie wokół kościoła Parafii Rzymskokatolickiej pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Starej Wsi" zachodzi konieczność zniesienia formy ochrony przyrody z dwóch szt. drzew z gatunku jesion wyniosły o obw. 194 cm oraz 220 cm.

Zgodnie z zaleceniami zawartymi w ww. opracowaniu w stosunku do:

1. jesion wyniosły o obw. 194 cm zalecana jest wycinka ze względu na rozległą martwicę z odspojoną korą u nasady jednego z dwóch głównych przewodników – istnieje ryzyko wyłamania przewodnika. Nie ma możliwości zmniejszenia ryzyka w otoczeniu drzewa za pomocą aktualnie dostępnych środków. Redukcja przedmiotowego przewodnika skutkowałaby powstaniem rany o dużej średnicy w której z czasem doszłoby do rozległego rozkładu drewna. Korekta korony zabezpieczyłaby drzewo na zbyt krótki czas, a biorąc pod uwagę lokalizację drzewa - sąsiedztwo zabudowy oraz ciągów komunikacyjnych, byłoby to niewystarczające. Pozostawienie świadka wiąże się z ryzykiem rozsypania i uszkodzenia mienia, a także bezpośredniego zagrożenia dla osób przebywających w jego otoczeniu. Ponadto, dokonano ingerencji w obszar w którym rozwija się system korzeniowy - przebudowa schodów, zmiana poziomu gruntu, ciągi piesze oraz elementy odwodnienia – uszkadzając go, a także zmieniając stosunki wodne. Uszkodzenie systemu korzeniowego prowadzi do postępującego rozkładu w tym obszarze, co znacząco osłabia stabilność drzewa w gruncie. Nadsypanie drzewa nawet o niewielką ilość (kilka- kilkanaście cm) wpływa na uszkodzenie korzeni poprzez zmniejszenie ilości dostępnego powietrza w glebie.

2. jesion wyniosły o obw. 220 cm zalecana jest wycinka ze względu na szczytkową koronę składającą się z reiteratów osadzonych na częściowo żywych konarach – bez perspektyw na prawidłowy wzrost oraz stwarzających zagrożenie wyłamaniem w nasadzie. Konary przewodnika północnego z martwicą (odspojona kora). Nie ma możliwości zmniejszenia ryzyka w otoczeniu drzewa za pomocą aktualnie dostępnych środków. Redukcja przedmiotowego przewodnika skutkowałaby powstaniem rany o dużej średnicy w której z czasem doszłoby do rozległego rozkładu drewna. Ponadto, po wykonaniu kolejnych cięć pozostałby sam pień, a system korzeniowy uległby kolejnej redukcji wpływając negatywnie na stabilność drzewa w gruncie. Korekta korony zabezpieczyłaby drzewo na zbyt krótki czas, a biorąc pod uwagę lokalizację drzewa - sąsiedztwo zabudowy oraz ciągów komunikacyjnych, byłoby to niewystarczające. Podczas badania stwierdzono również liczne pęknięcia gleby w obrębie nabiegów korzeniowych, które świadczą o ruchu korzeni i niewystarczającym zakotwiczeniu drzewa w gruncie oraz braku perspektyw na poprawę. Brak perspektywy utrzymania jesionu wyniosłego (*Fraxinus excelsior* L.) wynika z faktu, że wykonana znaczna redukcja korony skutkowała powstaniem ran o dużych średnicach w których z czasem dojdzie do rozległego rozkładu drewna. Dalszy proces redukcji korony w celu zmniejszenia ryzyka w jego otoczeniu mógłby prowadzić do świadkowania, nie zaleca się pozostawienia świadka w tym miejscu ze względów bezpieczeństwa.

W związku z powyższym zachodzi konieczność aktualizacji stanu ilościowego i zniesienia formy ochrony pomnikowej w odniesieniu do nieistniejących drzew.